

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

EXCEPȚIE DE NECONSTITUTIONALITATE
a prevederilor art.V alin.(1) teza I din Ordonanța de urgență a Guvernului
nr.15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul
asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice

MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE:

Potrivit prevederilor alin.(1), teza I din art.V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.306 din 8 mai 2012, sumele alocate defalcate din taxa pe valoare adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale acordate unităților administrativ-teritoriale în anul 2012 prin Hotărârea Guvernului nr.255/2012 privind alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în Bugetul de stat pe

anul 2012, pentru unele unități administrativ-teritoriale, pentru plata unor arierate aferente cheltuielilor curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte cu finanțare externă nerambursabilă, neutilizate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se restituie de către ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale la bugetul de stat, în contul din care acestea au fost încasate.

Prevederile mai sus citate sunt neconforme cu prevederile art.120 alin.(1) din Constituție, pentru motivele care vor urma.

1. Potrivit prevederilor art.120 alin.(1) din Constituție administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și descentralizării serviciilor publice.

Dispozițiile art.4 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale prevăd că autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege. Autonomia locală privește organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz.

În alte cuvinte, autonomia locală financiară presupune faptul că autoritățile administrației publice, prin care se realizează această autonomie, sunt constituțional și legal obligate să gestioneze resursele, inclusiv a celor financiare, pe care le au, în beneficiul colectivităților locale din unitățile administrative-teritoriale în cauză. Ca urmare, aceste autorități ale administrației publice locale trebuie să își constituie veniturile și să își planifice cheltuielile în limita veniturilor prin bugetele locale ale unității administrative-teritoriale în cauză.

Conform prevederilor art.138 alin.(1) din Constituție bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și

bugetele locale ale comunelor, ale orașelor și ale județelor. Potrivit prevederilor alin.(4) din același articol din Legea fundamentală bugetele locale se elaborează, se aprobă și se execută în condițiile legii. Potrivit prevederilor Legii nr.215/2001 bugetele locale sunt aprobate de consiliile locale sau județene, după caz. Ca urmare, și rectificările bugetare se aprobă tot de aceleași autorități ale administrației publice locale. În lipsa unor asemenea aprobări, nu există un buget local, nu se pot deschide finanțările, iar bugetul local nu ar putea să fie executat.

Constituirea veniturilor se realizează și prin defalcări de la Guvern, în cazul de față acestea ar urma să fie restituite pe baza Ordonanței de urgență criticate. Odată ce defalcările au fost aprobate ca urmare a rectificărilor bugetare locale, ele devin venituri ale bugetelor locale și resurse financiare care trebuie gestionate de autoritățile administrației publice locale.

Astfel, pe baza Hotărârii Guvernului nr.255/2012 au fost defalcate din taxa pe valoare adăugată sumele necesare pentru echilibrarea bugetelor locale ale unor autorități ale administrației publice locale. Pentru a putea cheltui sumele în cauză, autoritățile publice locale competente ar fi trebuit să rectifice bugetele locale în sensul majorării veniturilor lor, doar în scopul echilibrării acestor bugete.

Din momentul în care sumele defalcate au intrat ca venituri în bugetele locale rectificate, aceste sume nu mai pot fi retrase, decât ca urmare a încălcării prevederilor art.120 alin.(1) din Constituție, adică a încălcării autonomiei locale financiare.

Pe cale de consecință, chiar dacă sumele în cauză, introduse ca venituri în bugetele locale, ca urmare a rectificării acestor bugete, nu ar fi fost cheltuite, ele nu ar mai putea fi restituite decât cu încălcarea principiului constituțional al autonomiei locale financiare.

O asemenea, încălcare ar avea consecințe negative asupra drepturilor și libertăților cetățenilor care formează colectivitatea locală din raza de activitate a autorităților administrației publice locale în cauză, dispozițiile art.3 alin.(4) din Legea nr.215/2001 înțelegând prin colectivitate locală totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială în cauză.

În principal, ar fi afectat dreptul fundamental la un nivel de trai decent al cetățenilor din cadrul colectivității locale respective, reglementat de art.47 din Constituție, alături de multe alte drepturi și libertăți. Drepturile și libertățile afectate ar putea fi identificate în funcție de felul cheltuielii bugetare care ar trebui să fie realizată din veniturile provenite din defalcările de sume de la Guvern, mai ales că sumele defalcate trebuiau să fie utilizate pentru plata unor arierate aferente cheltuielilor curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte cu finanțare externă nerambursabilă.

2. Potrivit prevederilor art.V alin.(1) teza I din Ordonanța de urgență criticată, sumele defalcate ar trebui să fie restituite doar în cazul în care nu ar fi fost utilizate. Criteriul de restituire este neconstituțional, întrucât față de cele de mai sus, este indiferent dacă sumele în cauză ar fi fost sau nu cheltuite, dacă ele au fost anterior cuprinse prin rectificare în bugetele locale. În cazul în care, o asemenea cuprindere nu a fost realizată, sumele în cauză ar putea fi retrase.

În alte cuvinte, textul criticat este neconstituțional și din punctul de vedere al criteriului utilizat pentru restituirea sumelor respective, adică restituirea depinde de rectificarea bugetară făcută și nu de utilizarea sau nu a sumelor în cauză. Pe cale de consecință, restituirea se poate face doar dacă nu s-a realizat o rectificare bugetară locală, în timp ce, în situația în care o asemenea rectificare a avut loc, o astfel de operațiune nu mai este posibilă

decât în anumite situații între care nu se poate afla neutilizarea sumelor defalcate sau restituirea pe baza unei ordonanțe de urgență.

3. În afară de situația mai sus prezentată, restituirea sumelor în cauză era posibilă și dacă aceeași autoritate administrativ-teritorială ar fi modificat hotărârea de rectificare bugetară, dacă o instanță judecătorească de contencios administrativ ar fi considerat că rectificarea ar fi fost ilegală ori dacă bugetul de stat sau o lege de rectificare a bugetului de stat ar fi prevăzut ceva în legătură cu sumele în cauză. Cum, în situația reglementată prin ordonanța de urgență criticată pentru neconstituționalitate nu este vorba de niciuna dintre măsurile de mai sus, restituirea dispusă prin aceasta este neconformă cu prevederile art.120 alin.(1) din Constituție și, pe cale de consecință, încalcă drepturile și libertățile cetățenilor care formează colectivitatea locală în cauză, în principal dreptul fundamental la un nivel de trai decent, prevăzut de art.47 din Legea fundamentală.

Față de cele de mai sus, vă rugăm să admiteți sesizarea formulată și să constatați că alin.(1), teza I din art.V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. nr.15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.306 din 8 mai 1012, sunt neconforme cu prevederile art.120 alin.(1) din Constituție și astfel sunt neconstituționale.

AVOCATUL POPORULUI,

Prof.univ.dr.Gheorghe Iancu